

Tekma z mlajšo

Odgovarja Sanja Rozman

Sem ženska srednjih let, poročena že dvajset let. Lahko bi trdila, da se z možem dobro razumeva. Seveda občasno prihaja do nesporazumov in nasprotovanj, vendar menim, da jih rešujeva dovolj spretno in razumno. Zadnji dve leti čutim, da je med nama prišlo do krize.

Z možem sva se nekoliko odtujila. Razlog je tudi njegova preobremenjenost z delom in zelo dejavni konci tednov, ki jih zaradi različnih interesov preživljava ločeno. Nekaj časa sem se temu upirala, vendar mu športne dejavnosti pomenijo toliko, da bi ubila njegov jaz in življenjsko energijo, če bi se jim zaradi mene moral odpovedati. Toda v zadnjem letu je prišlo pri njem tudi do skoka čez plot, ki bi bil dolgoročno lahko usoden za najino zvezo. Moža je mlajša ženska tako prevzela, da se je za nekaj časa povsem spremenil. Postal je evforičen, poln življenjske energije, veselja, želje po obiskovanju ljubljanskih barčkov, nočnega življenja in "žuranja". Svoje občutke mi je tudi odkrito opisoval in poudarjal zanimivost življenja mlajših generacij; to je bil tudi povod, da sem odkrila njegovo zvezo. Pozneje je ugotovil, da mu najin odnos pomeni veliko več, zato naj bi se z mlajšo žensko prenehal sestajati. Začela sva se truditi, da bi obudila najino zvezo, in mislim, da nama uspeva. Oba sva zadovoljna in trudiva se, da vsaj tisti čas, ki nama ostaja, preživiva skupaj. Toda v meni je ostala velika bolečina, saj ugotavljam, da se mož od časa do časa sliši po telefonu z mlajšo žensko, tudi kakšno sporočilo si izmenjata. Na osnovi nekaterih informacij ocenjujem, da gre za zelo agresivno osebo, ki se je očitno zaljubila v

mojega moža in ga še vedno želi pridobiti. Ker mož ni grob človek, jo verjetno z občasnimi pogovori skuša pomiriti in počasi odvrniti od sebe, tudi z željo, da jaz ne bi bila prizadeta. Skušam vse razumeti in biti široka, vendar nenehno čutim strah, jezo in ljubosumje. Nenehno se prepričujem in si prizadevam, da bi ta čustva odrinila od sebe, vendar občasno tako tlijo v meni, da me spravljajo v depresijo. Mož mi veliko pomeni, zato ga nenehno nadziram, sprašujem ga, kam gre in s kom je bil, kar je na trenutke tudi zame prav moreče. Kaj šele zanj! Prosim, pomagajte mi z nasvetom in literaturo, ki bi mi pomagala, da se izkopljem iz krize.

Hvala lepa!

M.

Sanja Rozman odgovarja

Menim, da ljudje skok čez plot jemljejo preveč zlahka in da se večini niti ne sanja, kako hude in dostikrat nepopravljive posledice ima lahko za njihovo življenje in zakon. V potrošniško usmerjenem svetu, v kakršnem živimo, predvsem moški menijo, da morajo biti nenehno na seksualnem lovu, da bi s tem dokazali, da so "pravi moški". In ženske si potihem mislijo, da imajo pravico do nekaj popestritve življenja, kot nadomestilo za požrtvovalnost doma, pri otrocih in v službi. Češ, saj ne bo nikomur škodilo, če se imava midva malce rada, saj s tem nikomur nič ne jemljeva, saj tako nihče ne bo vedel ... Narobe, skoraj vedno se razve in skoraj vedno pusti tako hude posledice, da bi drugič raje trikrat premislili, preden bi se spustili v tolikšno tveganje.

Ne gre za to, da s prevaro kdo komu vzame kaj, kar mu pripada. Ta miselnost je menda res preživeta. Vendar je danes motiv, da se ljudje sploh poročamo, to, da želimo ljubezen, ki smo jo našli z nekim človekom, z zakonom zaščititi pred zunanjimi vplivi. Ko so se ljudje poročali zaradi denarja, so morda lažje držali figo v žepu in si mislili, da bodo manjkajoče že dobili drugje. Zdaj pa v zakonu iščemo ekskluzivno in odgovorno partnersko ljubezen, temelj za osebno rast, in če tega ne dobimo, smo izgubili razlog, zakaj bi sploh še bili poročeni. Saj je lažje živeti sam kot s človekom, ki mu ne moreš zaupati. Prevara razje zaupanje, zakon pa temelji na zaupanju, da bo mož postavil interese vajinega odnosa pred vse drugo. Ko se zaupanje podre, ga zastonj poskušaj nadomestiti z nadziranjem in zasledovanjem. Ljudje smo različni, ko gre za sposobnost zaupanja. To je odvisno od tega, kako doživljamo sebe, druge ljudi in svoj položaj med njimi. Ko se odločiš, da boš nekomu zaupal, nenadoma postaneš zelo ranljiv, saj se

tej osebi odpreš z vsem, kar si, dovoliš si, da se nanjo navežeš, čeprav veš, da te bo njen morebitni odhod hudo prizadel. In vendar se večina ljudi nagiba k temu, da so pripravljeni tvegati in enkrat zaupati brez jamstva. Toda ko je prvo zaupanje izdano, nikoli več ni mogoče zaupati enako kot prej. Zaupanje se lahko znova vzpostavi samo, če se oba partnerja v krizi, ki jo prinese "izdajstvo", s skrajno iskrenostjo približata drug drugemu in pri tem zorita. Zdi se mi, da v vašem primeru ne gre za takšen proces, seveda pa mi manjkajo podatki z njegove strani, zato utegne biti moj nasvet pomanjkljiv. Poglejte, v čem vidim težave. Trdite, da se oba trudita, da vama uspeva in da sta zadovoljna, hkrati pa je zelo jasno, da niste ne zadovoljni ne srečni. Kako se trudi vaš mož? To, da vzdržuje stike z drugo žensko, ne govori v njegov prid. Seveda se takoj ponudite za njegovega advokata, češ da ni grob človek in da je ne želi prizadeti. S tem se nikakor ne strinjam. To ni razlog za laganje, zlasti ne v tako ranljivem položaju. Kaj pa to, da bo prizadel vas? Laž je na koncu še vedno prizadela vse vpletene. In kako lahko zahteva, da mu zaupate, če hkrati laže? Agresivnost in druge lastnosti mlajše ženske so tu brez pomena; nikar se ne slepite s takimi zgodbicami. Ali se vam v resnici zdi dejanje prijaznosti, da osebi, s katero nimaš resnih načrtov, tega ne poveš odkrito, ampak motoviliš in ji s tem vzbujaš upanje, da se mora samo dovolj potruditi, pa bo morda kaj iz tega. Takšno ribarjenje v kalnem jaz že ne bi imela za znak moževega nepopisnega truda.

Poglejva še, kako se trudite vi. Pravite, da poskušate biti široki, in s tem bi se kar strinjala. Toda to ni trud tiste vrste, ki pripelje do zorenja in rasti, to pa zato, ker se trudite, da ne bi čutili tega, kar v resnici čutite. Depresija je posledica tega, da svoja avtentična čustva poskušate potlačiti v svoje globine, da ne bi motila vas in zlasti moža. To pomeni, da se počutite ogroženi in ranljivi, in to tudi v resnici ste, navzven pa se pretvarjate, da ste močni in neprizadeti. Takšno napako dela veliko ljudi, ki so prepričani, da se nekako "žrtvujejo" v imenu ljubezni, potem pa postanejo jezni in zagrenjeni, če jim partnerji niso hvaležni. Toda v tako občutljivi in na čustvih temelječi zvezi, kot je zakonska, je tudi skrivanje čustev navadna laž. Lažeta torej oba, kako naj torej znova vzpostavita zaupanje?

Prizadevanja za vajino zvezo sama ne bi opredelila tako, da se trudita biti skupaj, če slučajno nimata drugih, zabavnejših interesov (ali z vašimi besedami, "da skupaj preživita čas, ki vama ostaja"). Pravo prizadevanje bi bilo takšno: stopiti k njemu in mu povedati iskreno in povsem brez cenzure, kaj doživljate in kako hudo vam je pri tem. Prizadevanje bi se torej nanašalo na to, da vzdržite in ostanete iskreni ter odprti v tej boleči in ranljivi situaciji, da zahtevate pošteno opredelitev prioritet ter razlago z njegove strani in da se odločite, da se ne boste več slepili. Potem se bo pokazalo, ali se tudi on namerava potruditi, ali ne. Če se ne bo, to utegne pomeniti, da za vas ne bo

imelo smisla še naprej živeti z njim. To je izid, ki se ga najbolj bojite, zato ne upate sprejeti ukrepov, ki bi lahko privedli do tega, da bi se razšla. Odločiti se boste morali, kaj vam pomeni več: oblika (zakon) ali vsebina (ljubezen). Tisto, za kar se boste odločili, boste tudi dobili.

Oh, saj vem! Če bi tako mislili, bi se morali postaviti zase in za standarde korektnega vedenja, ki so v vajini zvezi očitno zvoedeneli. In to lahko privede še do tega, da se bo on jasno in nedvoumno opredelil za svojo "svobodo" in vam zagrozil, da bo sicer odšel. Oziroma (kako prikladen argument), da mu boste vi ubili njegov jaz in življenjsko energijo ter boste potemtakem odgovorni, pardon, krivi, za razpad zakona. Je pa že bolje zatisniti eno oko in pogledati vstran, se slepiti, da "enkrat ni nobenkrat", da je v "norih" letih, da je plen brezobzirne lovke na moške ... in riniti naprej. Kaj boste storili, ko se bo zgodilo drugič? Bog nam je dal občutek trpljenja, da lahko dobro čutimo, kdaj v življenju je šlo kaj narobe. Če se seveda ne slepimo ali omamljamo. Zaradi bolečine, ki vam jo povzroča vajin odnos, ga boste zasovražili, če ne boste našli načina, kako mu odpustiti. Odpustiti ni isto kot pozabiti. Pozabiti pomeni slepiti se. Odpustiti pa pomeni, da si morate prizadevati, da vajin odnos preide na novo, višjo raven. To pomeni truditi se, da bi zakon uspel. Žal moram razpršiti tudi zadnjo vašo iluzijo, da se bo vse skupaj samo po sebi uredilo, če boste le dovolj dolgo "potrpežli" brez ukrepanja. Tudi to je namreč odločitev, pa še najslabša možna. V tem primeru boste dobili samo ostanke, prikrajšali pa se boste za možnost, da bi z možem vzpostavili zaupanje na višji ravni, kot ste ga bili zmožni doslej. In za radost, da ste sami ustvarjalka svojega življenja in dejavna soustvarjalka zakona.

Sanja

